

**Академічна
доброчесність
у закладі освіти**

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

- це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Закон України Про освіту від 05.09.2017 № 2145-VIII

НЕОБХІДНІСТЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- ▶ Корисна, бо дозволяє взяти максимум від навчання.
  - ▶ Допомагає засвоїти якомога більше знань.
  - ▶ Допомагає навчитися вчитися.
  - ▶ Фокусує увагу на результаті навчання ,а не на формальній оцінці.
-

ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НАДАВАЧІВ ОСВІТИ

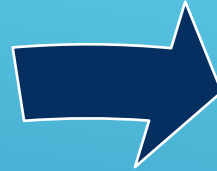
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

гідна та моральна поведінка
під час освітнього процесу
та поза ним

чесність
при виконанні
завдань

толерування
думок інших,
взаємоповага та підтримка

відповідальність
за власні вчинки
і чесне здобуття
оцінок

ПОРУШЕННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- ▶ академічний плагіат
- ▶ самоплагіат
- ▶ фабрикація
- ▶ фальсифікація
- ▶ списування
- ▶ обман
- ▶ хабарництво
- ▶ необ'єктивне оцінювання
- ▶ допомога учням під час тестів;
- ▶ використання учнями непередбачених допоміжних матеріалів, технічних засобів;
- ▶ проходження оцінювання замість інших осіб;
- ▶ необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації та сертифікації

Академічний плагіат -
оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства

Самоплагіат –
оприлюднення (частково
або повністю) власних
раніше опублікованих
наукових результатів як
нових наукових результатів;

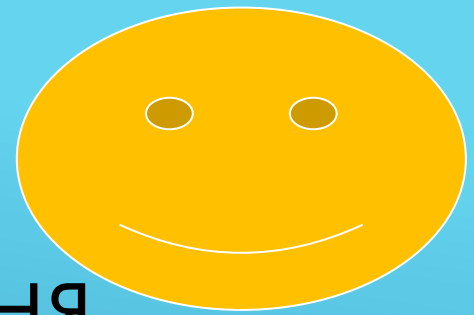

Фабрикація -
вигадкування даних чи
фактів, що
використовуються в
освітньому процесі або
наукових дослідженнях;

Фальсифікація - свідомою зміною чи модифікацією вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

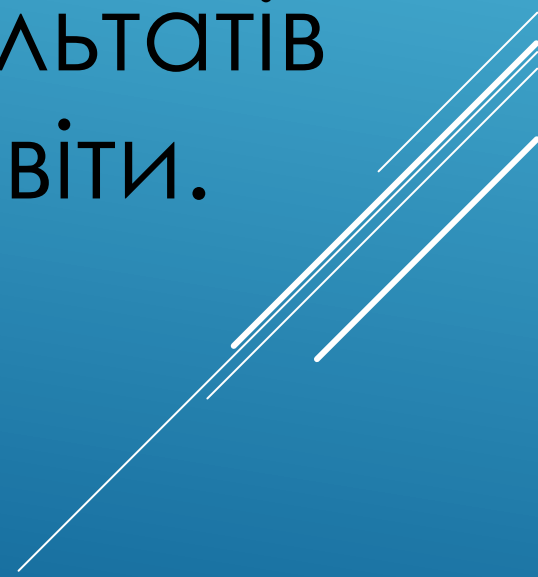
Формами обману є, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування

Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі

Необ'єктивне оцінювання -
свідоме завищення або
заниження оцінки результатів
навчання здобувачів освіти.

ФОРМИ ОБМАНУ

- ▶ надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;
- ▶ використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
- ▶ проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;
- ▶ необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.

ЗАКОН УКРАЇНИ Про повну загальну середню освіту

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ

- ▶ посилення на джерела інформації у разі використання ідеї, розробок, тверджень, відомостей;
- ▶ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ▶ надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- ▶ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- ▶ об'єктивне оцінювання результатів навчання.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

- ▶ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ▶ посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ▶ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ▶ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

ВИДИ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЛЯ ПЕДАГОГІВ

- ▶ відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- ▶ позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- ▶ відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- ▶ позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

ВИДИ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЛЯ УЧНІВ

- ▶ повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
  - ▶ повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
  - ▶ відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);
  - ▶ позбавлення академічної стипендії;
  - ▶ позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
-

Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника.

Рішення про академічну відповідальність учнів приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу освіти відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

- ▶ **Батьки відіграють ключову роль у дотриманні дітьми принципів академічної доброчесності. Якщо вдома толерують порушення доброчесності: наприклад, купують дитині збірники ГДЗ або ж виконують за дітей домашні завдання, то як би школа не старалася – учнів буде важко переконати, що вчитися доброчесно – правильно**

НАСЛІДКИ ТРИВАЛИХ ТА СИСТЕМНИХ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:

- ▶ знецінення університетських дипломів у країні, невизнання їх за кордоном;
- ▶ випускникам університетів важко влаштуватися на хорошу роботу, бо роботодавці не довіряють системі вищої освіти та закладам вищої освіти;
- ▶ зниження якості медичного обслуговування;
- ▶ стагнація науки, знецінення наукового потенціалу держави;
- ▶ гальмування розвитку економіки;
- ▶ країна втрачає авторитет у світі.

ЩО РОБИТИ, ЩОБИ РОЗВИНУТИ СИСТЕМУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ШКОЛІ:

- ▶ **Ідентифікуйте проблеми.** Якщо є учні чи класи, які не дотримуються принципів академічної доброчесності, треба говорити і з учнями, і з класними керівниками.
- ▶ **Залучіть усіх зацікавлених.** Це може бути учнівське самоврядування чи батьки, які хочуть стати на захист академічної доброчесності. Також це можуть бути всі педагоги, які підтримують ці ідеї.
- ▶ **Обговоріть і створіть положення про дотримання академічної доброчесності,** затвердіть його у школі, щоби можна було на нього посилалися. Для цього варто звернутися до законів “Про освіту” і “Про повну загальну середню освіту”. Там прописано, що вважається порушенням академічної доброчесності та як сприяти її дотриманню.

Що робити, щоби розвинути систему академічної доброчесності в школі:

- ▶ Після того, як положення буде затверджено, важливо повідомити всім, які дії, згідно з ним, вважаються недоброчесними і **які будуть санкції за порушення**. Інколи роблять окремі положення для вчителів і учнів, але можна робити спільне.
- ▶ **Моніторинг**. Важливо не тільки впроваджувати зміни, але й спостерігати за ними: дивитися, яка динаміка дотримання чи недотримання правил, і реагувати.
- ▶ **Оцініть та перегляньте політики.**
- ▶ Якщо ваша школа не має розроблених політик – **питання академічної доброчесності можна проговорювати в межах уроків.**

ЗНАННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

- ▶ Онлайн-курс на EdEra “Академічна доброчесність для вчителів” (5 годин). У цьому курсі є розроблені конспекти уроків, методичні рекомендації та презентації.
- ▶ Сайт та YouTube канал SAIUP – тут можна знайти вебінари, рольові ігри, історії з життя про високопосадовців, які покинули роботу через плагіат.
- ▶ Також дивіться антикорупційні інструменти, розроблені проєктом USAID Взаємодія, які теж презентували під час міні-EdCamp’у в Черкаському. З їхньою допомогою можна проводити заняття, щоби виховати в дітях принципи доброчесності та дотримання законів: